

3.6. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ Ή ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Π.Ο.Α.Υ.

3.6.1. Οδικό δίκτυο

Στην περιοχή της Σαλαμίνας το υφιστάμενο οδικό δίκτυο εντός του νησιού δεν κρίνεται ικανοποιητικό παρά το γεγονός ότι έχει αναβαθμιστεί κατά τμήματα. Στην Περίπτωση της Ζώνης 1 η σύνδεση με το βασικό οδικό δίκτυο του νησιού κρίνεται επαρκής καθώς ο χωματόδρομος που καταλήγει στη ζώνη συνδέεται άμεσα, μετά από διαδρομή περίπου 1χλμ., με τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο Σαλαμίνας – Ακροπόλεως. Αλλά και αυτός ο άξονας παρουσιάζει προβλήματα γεωμετρικών χαρακτηριστικών (μικρό πλάτος) και όδευσης.

Αντίστοιχα, για την εξυπηρέτηση των χωροθετούμενων Ζωνών 2, 3, 4 και 5, η σύνδεση με τον άξονα Καρκάνι – Αιάντειο – Σαλαμίνα γίνεται μέσω χωματόδρομων χαμηλής βατότητας. Αλλά και εδώ οι ασφαλτοστρωμένοι άξονες παρουσιάζουν προβλήματα γεωμετρικών χαρακτηριστικών και όδευσης.

Στην περιοχή των Διαπόριων Νήσων οι μεταφορές από και προς τις μονάδες της ΠΟΑΥ γίνονται ακτοπλοϊκά με κύρια σημεία σύνδεσης με την χερσαία ενδοχώρα τα λιμάνια της Επιδαύρου των Μεθάνων και του Κόρφου. Ως κύριος οδικός διαμετακομιστικός άξονας κατά μήκος της ανατολικής ακτής της Πελοποννήσου αναγνωρίζεται η Ε.Ο. Ισθμός – Αρχαία Επίδαυρος, ενώ στη συνέχεια ρόλο αναλαμβάνει η συνεχώς αναβαθμιζόμενη Ε.Ο. Αθηνών – Πατρών, η οποία αποτελεί μέρος του άξονα Π.Α.Θ.Ε. Μέσω αυτής τα προϊόντα της ΠΟΑΥ δύνανται να μεταφέρονται αποτελεσματικά στο εξαγωγικό λιμάνι της Πάτρας.

Το νησί της Σαλαμίνας συνδέεται με την Αττική μέσω, κυρίως, του πορθμείου του Περάματος καθώς και του λιμανιού του Πειραιά. Η συγκοινωνία από και προς το Πέραμα είναι πυκνή. Ανά 15' λεπτά αναχωρεί φεριμπότ ή/και πλοiάριο από το Πέραμα (διαδρομή 15') για Παλούκια και αντίστροφα. Η γραμμή των φεριμπότ δεν διακόπτεται κατά τις βραδυνές ώρες. Επίσης, λειτουργούν η γραμμή Παλούκια – Πειραιάς (διαδρομή 40'), που εξυπηρετεί μόνον επιβάτες και η γραμμή φεριμπότ που συνδέει την περιοχή της Φανερωμένης με τη Νέα Πέραμο (ανά 30', διάρκεια διαδρομής 5'). Η σύνδεση μέσω της Νέας Περάμου προσφέρει πρόσβαση σε βασικούς κυκλοφοριακούς άξονες, όπως η Αττική Οδός και ο ΠΑΘΕ, καθώς και στον βασικό άξονα των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς μέσω του Προαστιακού Σιδηρόδρομου. Η συγκοινωνία που εξυπηρετεί τις μετακινήσεις στους οικισμούς και μεταξύ των περιοχών του νησιού, εκτελείται από λεωφορεία του ΚΤΕΛ. Η εξυπηρέτηση κρίνεται, γενικά, μη ικανοποιητική. Στο Δήμο Σαλαμίνας δεν λειτουργεί Δημοτική Συγκοινωνία, η οποία θα μπορούσε συμπληρωματικά με τις λεωφορειακές γραμμές του ΚΤΕΛ να καλύπτει ιδιαίτερες ανάγκες τοπικών μετακινήσεων (π.χ. κάποιες συγκεκριμένες ώρες αυξημένης ζήτησης).

Βάσει του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αττικής για τη σύνδεση Παλούκια – Πέραμα προγραμματίζεται η δημιουργία υποθαλάσσιας ζεύξης με ρητή όμως απόρριψη της πιθανότητας «διπλής ζεύξης», δηλαδή αντίστοιχης ζεύξης προς την πλευρά των Μεγάρων. Από την πλευρά του Περάματος υπάρχει δυνατότητα άμεσης σύνδεσης με τον Πειραιά (και το λιμάνι) και ευρύτερα με το πολεοδομικό συγκρότημα της Αττικής.

Από την πλευρά των Μεγάρων υφίσταται η δυνατότητα άμεσης σύνδεσης με την Ε.Ο. Αθηνών – Πατρών (μέρος Π.Α.Θ.Ε.) και μέσω αυτής με το λιμάνι της Πάτρας.

3.6.2. Λιμενικές εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης

Η άμεση περιοχή μελέτης δεν χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη σημαντικών λιμενικών εγκαταστάσεων. Στις ίδιες τις μονάδες, τόσο στις υφιστάμενες, όσο και στις προβλεπόμενες, ο ελλιμενισμός των πλωτών μέσων και η πρόσβαση στις πλωτές μονάδες προβλέπεται πως θα γίνεται (όπως άλλωστε συμβαίνει και σήμερα) από προβλήτες επί της ακτής. Ωστόσο, οι υφιστάμενες υποδομές για την υποστήριξη των Π.Ο.Α.Υ., δεν επαρκούν. Μ' αυτή την έννοια οι υποδομές είναι σκόπιμο να αντικατασταθούν από νέες στο πλαίσιο της δημιουργίας Π.Ο.Α.Υ. (βλ. κεφ.1.3.4.). Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης σημαντικά λιμάνια εξυπηρέτησης της ΠΟΑΥ είναι αυτά της Επιδαύρου, των Μεθάνων, του Κόρφου και της Αίγινας για την περιοχή των Διαπορίων καθώς και το λιμάνι της Σαλαμίνας για τις υπόλοιπες ζώνες της ΠΟΑΥ.

Στην Περιφέρεια Αττικής το σημαντικότερο και πλησιέστερο στην Π.Ο.Α.Υ. λιμάνι είναι αυτό του Πειραιά, το οποίο εξασφαλίζει εξαιρετικής αξιοπιστίας σύνδεση με όλη τη νησιωτική χώρα καθώς και με το εξωτερικό. Μεγαλύτερη όμως σημασία για τον οικονομικό κύκλο της ΠΟΑΥ είναι πιθανό να παίζει τελικά το λιμάνι της Πάτρας, στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το οποίο αναγνωρίζεται ως η «Δυτική Πύλη» της χώρας.

3.6.3. Έργα γεωργικής ανάπτυξης – Αντιπλημμυρικά Έργα

Σχεδόν στο σύνολο τους οι πεδινές περιοχές του νησιού που παλιότερα αποτελούσαν και καλλιεργούμενες εκτάσεις, έχουν μετατραπεί σε οικιστικές περιοχές κύριας ή παραθεριστικής κατοικίας.

Ειδικότερα, βορειοδυτικά, στην περιοχή γύρω από τον όρμο Βασιλικά – Άνω Βασιλικά, Κανάκια, «Παλιάμπελα» – η πεδινή περιοχή, στο παρελθόν ήταν στο σύνολό της καλλιεργήσιμη. Στα νοτιοανατολικά, στην περιοχή Περάνι, καταγράφεται επίσης πεδινή, γεωργική γη. Σήμερα παρατηρείται σημαντική υποχώρηση της γεωργικής γης λόγω της έντονης οικιστικής ανάπτυξης, με αποτέλεσμα το μόνο αξιόλογο τμήμα γεωργικής γης να διασώζεται κατά κύριο λόγο στα Παλιάμπελα και το Περάνι και δευτερευόντως στο Κανάκι. Η περιορισμένη έκταση της γεωργικής γης δεν απαιτεί εκτεταμένο δίκτυο άρδευσης.

Το υδρογραφικό δίκτυο της Σαλαμίνας αποτελείται από χείμαρρους εποχιακής ροής. Το γεγονός ότι δεν υπάρχει τεκμηριωμένη καταγραφή της ποσότητας και της ποιότητας των υπόγειων υδάτων στο νησί καθώς και των επιφανειακών (χείμαρροι, ρέματα, όμβρια) αποτελεί εμπόδιο στην σωστή διαχείριση χειμάρρων και ρεμάτων καθώς και την προστασία τους από πιέσεις άλλων χρήσεων.

3.6.4. Υποθαλάσσια καλώδια

Στην περιοχή των Διαπορίων Νήσων δεν αναφέρεται η ύπαρξη υποθαλάσσιων καλωδίων ενέργειας και τηλεπικοινωνίας. Αντίθετα, στη Σαλαμίνα υφίστανται υποθαλάσσια καλώδια τόσο στο διάυλο Παλούκια – Πέραμα, όσο και στο διάυλο Σαλαμίνα – Μέγαρο. Επίσης, στο βόρειο τμήμα του νησιού, υφίσταται ο υποθαλάσσιος αγωγός ακαθάρτων, Κυνόσουρας – Ψυτάλλειας.

3.6.5. Ενέργεια – Τηλεπικοινωνίες

Τα ζητήματα της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών σε σχέση με το νησί της Σαλαμίνας αντιμετωπίζονται κυρίως με την υποθαλάσσια ζεύξη μεταξύ του νησιού και των χερσαίων περιοχών της Αττικής, και από την ένταξή της Σαλαμίνας στα αντίστοιχα δίκτυα της Αττικής.

Οι κύριες ενεργειακές μορφές είναι η ηλεκτρική ενέργεια και το πετρέλαιο. Στη Σαλαμίνα δεν υπάρχει πρόβλεψη για κατασκευή δικτύου φυσικού αερίου, καθώς δεν υφίστανται ενεργειακές μονάδες, οι οποίες θα απαιτούσαν αυξημένη κατανάλωση φυσικού αερίου. Επίσης, με βάση τον χωροταξικό σχεδιασμό των ΑΠΕ δεν προκρίνεται για τη Σαλαμίνα η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας.

Στην άμεση περιοχή μελέτης δεν υπάρχουν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης δεν υφίστανται δίκτυα διανομής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών.

Η τηλεπικοινωνιακή κάλυψη της Σαλαμίνας δεν είναι ικανοποιητική, κυρίως στο επίπεδο της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και σε αυτό της γεωγραφικής κάλυψης. Το κενό ως προς τη σταθερή τηλεφωνία καλύπτεται ικανοποιητικά από τα υφιστάμενα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας.

3.6.6. Βιολογικοί καθαρισμοί και ΧΥΤΑ

α. Διαχείριση λυμάτων

Στη Σαλαμίνα έχει ολοκληρωθεί τμήμα του δικτύου αποχέτευσης των λυμάτων, ενώ λειτουργεί η κεντρική τεχνική υποδομή της συλλογής και διάθεσής τους στο ΚΕΛ της Ψυτάλλειας (αντλιοστάσιο Κυνόσουρας, υποθαλάσσιος αγωγός Κυνόσουρας - Ψυτάλλειας). Ταυτόχρονα προωθούνται έργα κατασκευής αποχετευτικών δικτύων αποχέτευσης σε όλους τους σημαντικούς οικισμούς του νησιού.

β. Διαχείριση των στερεών αποβλήτων - απορρίμματα

Το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α.) Περιφέρειας Αττικής προβλέπει ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) στη Δυτική Αττική. Προβλέπει επίσης την ανάπτυξη ενός δικτύου κεντρικών Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ) και Τοπικών ΣΜΑ (ΤΣΜΑ). Σήμερα, λειτουργούν ο ΣΜΑ στο Σχιστό και 10 ΤΣΜΑ, ενώ σε στάδιο υλοποίησης βρίσκονται ο ΣΜΑ στον Ελαιώνα (εξυπηρέτηση Δ.Αθηναίων και όμορων Δήμων) και ο ΣΜΑ στην Τροιζηνία (εξυπηρέτηση 2ης Δ.Ε.). Για τη Σαλαμίνα δεν προβλέπεται η λειτουργία ΤΣΜΑ.

Ο Δήμος Σαλαμίνας λόγω μιας σειράς ιδιαίτερων χαρακτηριστικών - νησιωτικός και μεγάλης έκτασης Δήμος με έντονη παραθεριστική κίνηση - αντιμετωπίζει, εκτός από τα γενικά για όλη την Αττική, και ιδιαίτερα προβλήματα στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, τα οποία, δυστυχώς, δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση του ΠΕΣΔΑ Αττικής.

Σήμερα, τα στερεά απόβλητα που συλλέγει ο Δήμος Σαλαμίνας με τα μεταφορώνονται σε 3 press-containers που στη συνέχεια τα μεταφέρουν στο ΧΥΤΑ της Φυλής μέσω της ακτοπλοϊκής γραμμής Παλουκίων - Περάματος. Ο Δήμος, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) οργανώνει

προγράμματα ανακύκλωσης συσκευασιών. Τα υλικά οδηγούνται σε Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) στον Ασπρόπυργο Αττικής.

3.6.7. Χερσαίες εγκαταστάσεις υποστήριξης της Π.Ο.Α.Υ.

Ως χερσαίες εγκαταστάσεις θεωρούνται τα συσκευαστήρια, οι ιχθυογεννητικοί σταθμοί και οι λοιπές εγκαταστάσεις (αποθήκες, γραφεία) για την υποστήριξη των πλωτών μονάδων, καθώς και το Κέντρο Διοίκησης της Π.Ο.Α.Υ. (βλ. κεφ. 1.3.3.)